

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W ŻAGANIU W ROKU 2019**

SPIS TREŚCI:

1.ZAGADNIENIA WSTĘPNE	3
2.KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.....	6
3.INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU W 2019	7
4. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻAGANIU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ ORAZ STRUKTURA ŚWIADCZENIOBIORCÓW	8
4.1. STRUKTURA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH POMOCY SPOŁECZNEJ.....	9
4.2. STRUKTURA RODZIN POSIADAJĄCYCH NA UTRZYMANIU DZIECI I OBJĘTYCH POMOCĄ	11
4.3. RODZINY NIEPEŁNE OBJĘTE POMOCĄ W LATACH 2017-2019 R.	11
4.4. RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OBJĘTE WSPARCIEM.....	11
4.5. POWODY PRZYZNAWANIA ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2017-2019 ROKU.	11
4.6. RODZINY KORZYSTAJĄCE ZE WSPARCIA SPOŁECZNEGO ZE WZGLĘDU OKRES POZOSTAWANIA W TRUDNEJ SYTUACJI:	13
4.7. CHARAKTERYSTYKA PRZYZNANYCH ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I W NATURZE.	14
4.8. INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZDOMNOŚCI NA TERENIE MIASTA ŻAGANIA	15
4.9. POMOC OPUSZCZAJĄCYM ZAKŁADY KARNE.....	16
4.10. INFORMACJA DOTYCZĄCA OSÓB UMIESZCZONYCH W DPS	16
4.11. RODZINY OBJĘTE WSPARCIEM W ROKU 2019 ZE WZGLĘDU NA GŁÓWNE ŹRÓDŁO DOCHODU	17
4.12. RODZINY OBJĘTE WSPARCIEM W ROKU 2019 ZE WZGLĘDU NA WYSOKOŚĆ DOCHODU NA OSOBĘ	17
5. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	17
6. REALIZACJA OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE	18
7. INNA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻAGANIU	19
8.SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI CENTRUM USŁUG OPIEKUŃCZYCH	22
9. POTRZEBY	27

Podstawa prawna: Art. 110 ust 9 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz.U. poz. 1507 z 2019 r z późn. zm.)

1. ZAGADNIENIA WSTĘPNE

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu w roku 2019 realizował zadania wynikające z art. 17 ust 1-2 oraz 18 ust.1-2 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz.U poz. 1507 z 2019 r. z późn. zm.), art. 176 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz.U. poz. 1111 z 2019 r.), Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023 (M.P. Poz. 1007 z 2018 r.) Podstawą działania były również akty wykonawcze do ustawy o pomocy społecznej, a w szczególności: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2018 r. roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U z 2018, poz. 1358), Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018, poz. 734), a także Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz.U z 2015 r., poz.1390), Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U poz 1482 z 2019 r), Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jedn. Dz.U z 2018 poz. 1878).

ZADANIA WŁASNE:

Zgodnie z Art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o **charakterze obowiązkowym należą:**

- 1)opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2)sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
- 3)udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4)przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5)przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;

- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 15a) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z ZK
- 16) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
- 17) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,
- 18) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych
- 19) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

ZADANIA ZLECONE:

Zgodnie z art. 18 Ustawy o pomocy społecznej do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

1)organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

2)przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;

3)prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

4)realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;

5)przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w Art. 5a;

6)przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP;

7)wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Zgodnie z art. 176 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań gminy należy:

1)opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;

2)tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;

3)tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a)zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,

b)organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

c)prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

4)finansowanie:

a)podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

b)kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;

5)współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6)sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;

7)prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

2. KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z Art. 17 ust 18 Ustawy o pomocy społecznej. W roku sprawozdawczym Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu, zatrudniał 35 osób.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych. Zgodnie z Art. 110 ust. 11 Ustawy jw. OPS zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

W roku 2019 zatrudnionych było 12 pracowników socjalnych świadczących pomoc w formie pracy socjalnej i przeprowadzających wywiady środowiskowe w środowisku zamieszkania.

Ośrodek Pomocy Społecznej	
Kierownik	1
Z-cy Kierownika	2

Asystenci rodziny		2
Pracownicy socjalni		12
w tym	Starszy specjalista pracy socjalnej.	3
	Specjalista pracy socjalnej	7
	Starszy pracownik socjalny	0
	Pracownik socjalny	2
Pozostali pracownicy		18
Ogółem		35

3. INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU W 2019

Dział	Rozdział	Rodzaj zadania	Plan	Wydatki
851		Ochrona zdrowia	20.100,00	20.043,90
	85117	Opłata za pobyt w ZOL	13.000,00	12.945,40
	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	7.100,00	7.098,50
852		Pomoc społeczna	5.087.398,00	5.075.117,93
	85202	Domy Pomocy Społecznej	917.269,76	917.269,06
	85213	Składki zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	79.945,00	79.432,48
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne	241.878,24	241.878,24
	5214	Zasiłki okresowe - dotacja z UW	268.431,00	268.191,77
	85216	Zasiłki stałe	899.967,00	893.861,19
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	2.041.422,00	2.038.801,95
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalne usługi opiekuńcze	28.785,00	25.991,00

	85230	Świadczenia społeczne- Rządowy Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	550.000,00	550.000,00
	85295	Pozostała działalność, w tym:	59.700,00	59.692,24
	85295	Organizacja prac społecznie użytecznych	16483,50	16483,50
	85295	Nagrody konkursowe	200,00	198,92
	85295	Zakup materiałów i wyposażenia	7024,66	7023,48
	85295	Zakup środków żywności	3200,00	3196,50
		Zakup usług remont, w tym remont lokalu	16000,00	15998,00
	85295	Zakup usług pozostałych, w tym pogrzeby	16684,89	16684,89
	85295	Opłata za administrowanie budynkiem.	106,95	106,95
855		Rodzina	486499,77	485890,87
	85503	Karta Dużej Rodziny	2327,00	2060,94
	85504	Wspieranie rodziny-Asystent rodziny	77027,46	76684,88
	85508	Rodziny zastępcze	233704,33	233704,07
	85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	173440,98	173440,98
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	8450,00	8450,00
	92105	Pozostałe zadania w zakresie kultury	8450,00	8450,00
	Razem	851, 852, 855, 921	5.602.447,77	5.589.502,70

4. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻAGANIU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ ORAZ STRUKTURA ŚWIADCZENIOBIORCÓW

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu jest jednostką organizacyjną realizującą zadania pomocy społecznej mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

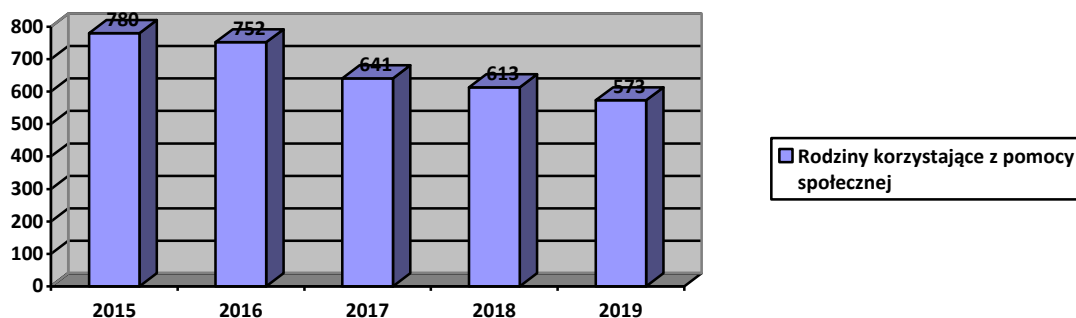
Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności

człowieka. Pomoc społeczna podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

W roku 2018 miasto Żagań zamieszkiwało 25.812 osób (dane GUS –opracowanie 2019).

W roku 2019 pomocą społeczną objętych zostało **573** rodziny. W rodzinach tych było 1017 osób, co stanowi 3,94 % ogółu ludności Żagania. Z poniższego wykresu wynika, że w latach 2015-2019 liczba rodzin objętych pomocą społeczną systematycznie spadała.

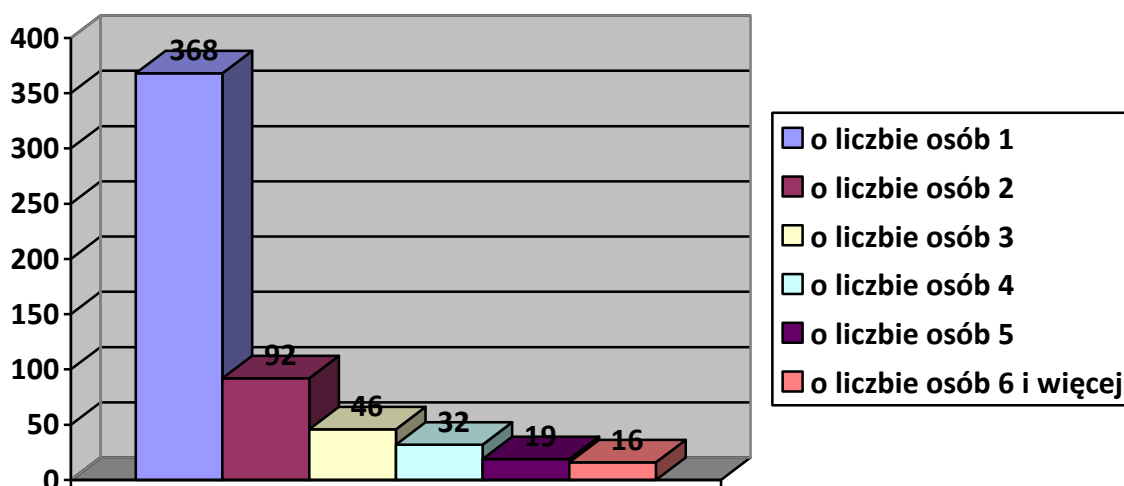

4.1. STRUKTURA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH POMOCY SPOŁECZNEJ.

L/p	Struktura rodzin	Ogółem	Liczba osób w rodzinie	% w stosunku do ogółu korzystających rodzin
1	Rodziny ogółem	573	1017	100
2	o liczbie osób 1	368	368	64,22
3	o liczbie osób 2	92	184	16,06
4	o liczbie osób 3	46	138	8,02
5	o liczbie osób 4	32	128	5,58
6	o liczbie osób 5	19	95	3,32
7	o liczbie osób 6 i więcej	16	104	2,79
8	w tym rodziny z dziećmi	120	462	20,94
9	o liczbie dzieci 1	41	110	
10	o liczbie dzieci 2	46	169	
11	o liczbie dzieci 3	17	83	
12	o liczbie dzieci 4	11	62	
13	o liczbie dzieci 5	3	22	
14	o liczbie dzieci 6	2	16	
15	o liczbie dzieci 7 i więcej	0	0	

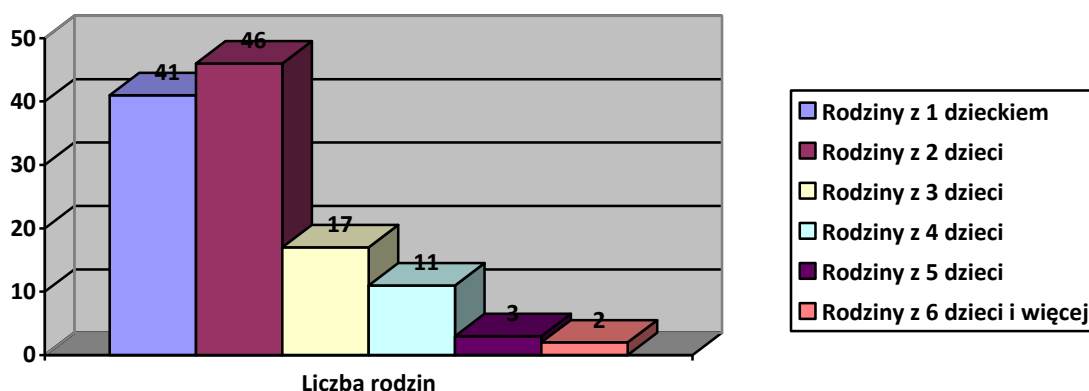
16	rodziny niepełne	48	154	8,38
17	o liczbie dzieci 1	17	38	
18	o liczbie dzieci 2	22	73	
19	o liczbie dzieci 3	4	17	
20	o liczbie dzieci 4 i więcej	5	26	
21	rodziny emerytów i rencistów	114	165	19,90
22	o liczbie osób 1	80	80	
23	o liczbie osób 2	25	50	
24	o liczbie osób 3	5	15	
25	o liczbie osób 4 i więcej	4	20	

Struktura rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2019 r.

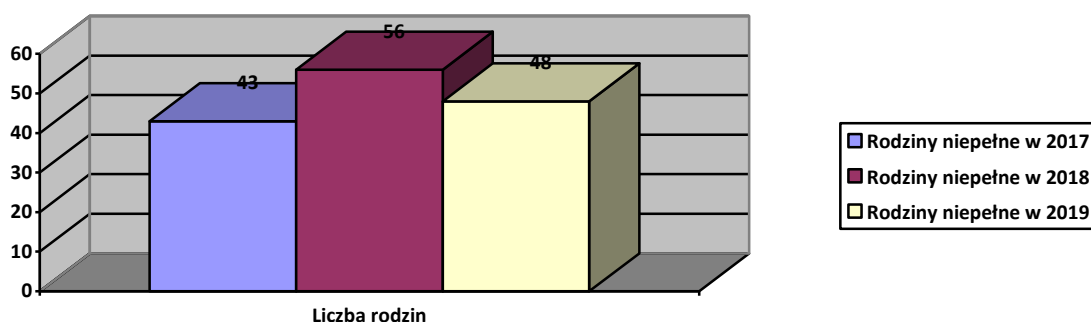

Powyższe dane wskazują, że **największą grupą świadczeniobiorców są osoby prowadzące samodzielne gospodarstwo domowe - (64,22%)** ogółu rodzin korzystających z pomocy, rodziny z dziećmi (20,94%), rodziny emerytów i rencistów (19,90%) oraz osoby funkcjonujące w gospodarstwach dwuosobowych(16,06%).

4.2. STRUKTURA RODZIN POSIADAJĄCYCH NA UTRZYMANIU DZIECI I OBJĘTYCH POMOCA

4.3. RODZINY NIEPEŁNE OBJĘTE POMOCA W LATACH 2017-2019 R.

4.4. RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OBJĘTE WSPARCIEM

Rodziny emerytów i rencistów objętych pomocą w roku 2017	Rodziny emerytów i rencistów objętych pomocą w roku 2018	Rodziny emerytów i rencistów objętych pomocą w roku 2019
115	114	114

4.5. POWODY PRZYZNAWANIA ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2017-2019 ROKU.

Rodziny korzystają z pomocy społecznej z powodu trudnej sytuacji socjalno-bytowej. Katalog powodów umożliwiających korzystanie z pomocy społecznej został określony w art. 7 Ustawy o pomocy społecznej. W latach 2017- 2019 Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu udzielał pomocy z następujących powodów:

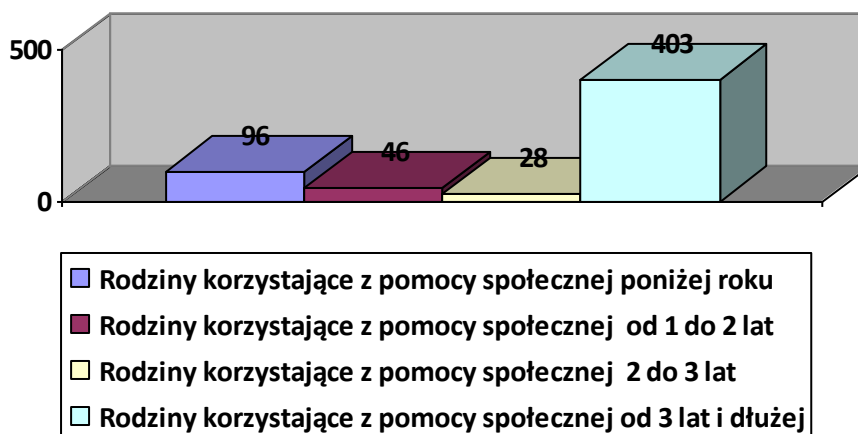
L/p	Rodzaj powodu	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	% w stosunku do ogółu rodzin objętych wsparciem
		217	2018	2019	
1	Ubóstwo	414	362	334	58,29
2	Sieroctwo	0	0	0	
3	Bezdomność	30	25	30	5,24
4	Potrzeba ochrony macierzyństwa	16	25	19	
5	w tym wielodzietność	11	12	9	
6	Bezrobocie	218	192	153	26,70
7	Niepełnosprawność	329	302	290	50,61
8	Długotrwała choroba	268	254	254	44,33
9	Bezradność w sprawach opiekuńczych, w tym:	39	37	37	
10	Rodziny niepełne	9	16	15	
11	Rodziny wielodzietne	12	4	8	
12	Przemoc w rodzinie	5	5	3	
13	Alkoholizm	27	29	31	
14	Narkomania	5	4	10	
15	Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z ZK	19	22	19	
16	Zdarzenie losowe	4	2	0	
17	Sytuacja kryzysowa	0	1	5	
	Razem	641	613	573	100

Z powyższej tabeli wynika, że największą grupą świadczeniobiorców są rodziny objęte wsparciem z powodu ubóstwa- 334 rodziny (58,29% ogółu rodzin korzystających), rodziny z niepełnosprawnością – 290 rodziny (50,61% ogółu), rodziny, w których występuje długotrwała choroba - 254 (44,43% ogółu. Systematycznie spada liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu bezrobocia. W roku 2017 takich rodzin było 218, W roku 2018 - 192.

4.6. RODZINY KORZYSTAJĄCE ZE WSPARCIA SPOŁECZNEGO ZE WZGLĘDU OKRES POZOSTAWANIA W TRUDNEJ SYTUACJI:

Rodziny objęte wsparciem	2017	% w stosunku do ogółu	2018	% w stosunku do ogółu	2019	% w stosunku do ogółu
Rodziny korzystające z pomocy społecznej poniżej roku	98	15,29	151	24,63	96	16,8
Rodziny korzystające z pomocy społecznej od 1 do 2 lat	59	9,20	43	7,01	46	8,0
Rodziny korzystające z pomocy społecznej od 2 do 3 lat	40	6,24	31	5,06	28	4,9
Rodziny korzystające z pomocy społecznej od 3 lat i dłużej	444	69,27	388	63,29	403	70,3
	641	100	613	100	573*	100
*w liczbie 573 nie są ujęte osoby umieszczone w DPS						

Rodziny objęte wsparciem ze względu na okres korzystania

Poddając analizie rodziny korzystające z pomocy społecznej ze względu na okres pozostawania w trudnej sytuacji w roku 2019, należy stwierdzić, iż największą grupę świadczeniobiorców stanowią rodziny korzystające z pomocy społecznej od 3 lat i dłużej (70,3% ogółu). Pojawiają się jednak nowe rodziny, które objęte były wsparciem po raz pierwszy. Liczba rodzin, które po raz pierwszy zmuszone były skorzystać z pomocy stanowi 16,8% ogółu korzystających z pomocy społecznej.

4.7. CHARAKTERYSTYKA PRYZNANYCH ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I W NATURZE.

ZADANIA ZLECONE.

Rodzaj świadczeń		Liczba osób	Wydatki
85395	Wynagrodzenie tytułu sprawowania opieki	3	17767,74

WYBRANE ZADANIA WŁASNE:

Rozdział	Rodzaj świadczeń	Liczba osób lub rodzin 2017	Wydatki 2017	Liczba osób lub rodzin 2018	Wydatki 2018	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia 2019	Wydatki 2019
85117	Oplata ZOL	1	7975,29	1	12177,18	1	12945,40
85202	Oplata za pobyt w DPS	32	736439,31	32	735317,52	30	917269,06
85213	Składki zdrowotne	195	85845,57	184	79216,45	165	79432,48
85214	Zasiłki celowe	200	103370,88	130	61475,77	133	53886,89
	Specj. zasiłki celowe	85	42980,24	71	27909,59	96	43723,90
	Opał	171	83895,00	159	67502,40	145	66813,60
	Zdarzenie losowe	4	13300,00	2	8500,00	0	0,00
	Środki czystości	182	3012,04	108	2510,37	48	994,35
	Schronienie	15	69224,91	15	55794,87	15	76459,50
	Zasiłki okresowe,	245	260486,65	291	283372,57	231	268191,77
85216	Zasiłki stałe	200	959140,92	188	861728,96	173	893861,19
85295	Pogrzeby	13	14939,41	11	13527,48	7	14749,99
85295	PSU	44	22903,56	24	13258,56		16483,50
85228	Usługi opiekuńcze (PCK)	70	279740,00	73	281710,00	75	353.581,00
85228	Usługi opiekuńcze (OPS)		20768,00		55220,00		25.991,00
85508	Rodziny zastępcze	52	204477,81	59	210719,98	72	233704,07
85510	Placówki opiekuń-wychow.	10	94176,62	8	125314,72	18	173440,98

REALIZACJA RZĄDOWEGO PROGRAMU „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

Świadczenie	Liczba osób objętych programem 2018	Liczba osób objętych programem 2019	Środki własne	Dotacja	Razem	% udział w całości
Zasiłek na żywność	568	522	64515,95	334951,44	399467,39	72,63
Obiady w szkole	61	50	3293,35	11612,95	14906,30	2,71
Posiłki jednodan.	167	175	49065,70	86560,61	135626,31	24,66
Razem Program	709	665	116875,00	433125,00	550000,00	100

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu, realizując zadania własne polegające na zaspokajaniu potrzeb mieszkańców w zakresie zakupu leków i leczenia, opału na zimę, odzieży itp. szczególną uwagę zwraca na racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi. W tym celu, Ośrodek od lat część zasiłków realizuje w formie talonów żywnościowych, pomocy w formie opału oraz sfinansowania zakupu leków w formie rzeczowej. W roku 2019 wydano talony na kwotę 26.700,00 zł.

4.8. INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZDOMNOŚCI NA TERENIE MIASTA ŻAGANIA

Przyczyny bezdomności	Liczba osób bezdomnych objęta wsparciem w 2017 r.		Liczba osób bezdomnych objęta wsparciem w 2018 r.		Liczba osób bezdomnych objęta wsparciem w 2019 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Liczba bezdomnych w tym:	30	30	25	25	30	33
Alkoholizm	5	5	6	6	4	4
Narkomania	2	2	2	2	3	3
Choroba psychiczna	1	1	1	1	3	3
Nieprzystosowanie do środowiska	7	7	5	5	15	16
Inne (przemoc, konflikty, trudna sytuacja mieszkaniowa)	15	15	11	11	19	21

Przyczyny bezdomności	Liczba osób bezdomnych objęta wsparciem w 2017 r.		Liczba osób bezdomnych objęta wsparciem w 2018 r.		Liczba osób bezdomnych objęta wsparciem w 2019 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Pochodzenie osoby bezdomnej						
Miasto Żagań	29	32	29	29	28	31
Inna gmina	3	3	1	1	2	2

Pracownicy socjalni pozostają w stałym kontakcie z osobami bezdomnymi, jak również ze służbą zdrowia, policją i strażą miejską. Ośrodek Pomocy Społecznej udziela poradnictwa, informuje o przysługujących formach pomocy, motywuje do podejmowania działań w kierunku przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej poprzez mobilizowanie do aktywności zawodowej, odbudowywania więzi rodzinnych, dbałości o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny oraz zachęca do leczenia odwykowego. **W roku sprawozdawczym gmina Żagań finansowała pobyt w schronisku czy noclegowni 15 osobom.**

4.9. POMOC OPUSZCZAJĄCYM ZAKŁADY KARNE

Rodzaj świadczeń	2017	2018	2019
Liczba osób, którym udzielono pomocy po opuszczeniu ZK	19	22	19
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy na wniosek os. osadzonej	1	5	2
Liczba osób, które otrzymały pracę po opuszczeniu ZK	4	4	4
Liczba osób, które powróciły do środowiska	18	20	18

4.10. INFORMACJA DOTYCZĄCA OSÓB UMIESZCZONYCH W DPS

Liczba osób korzystających z opieki instytucjonalnej	2017	2018	2019
Liczba osób skierowanych w danym roku	5	7	7
Liczba osób umieszczonych w dps w danym roku	6	6	2
Liczba osób, skierowanych oczekujących,	4	3	3
Liczba osób przebywających w dps	32	34	30

4.11. RODZINY OBJĘTE WSPARCIEM W ROKU 2019 ZE WZGLĘDU NA GŁÓWNE ŹRÓDŁO DOCHODU

L/p	Źródło dochodu	Liczba rodzin
1	Emerytura lub renta	120
2	Inne niezarobkowe źródła dochody(świadczenia rodzinne)	293
3	Praca na własny rachunek	1
4	Praca najemna stała	33
5	Praca najemna dorywcza	20
6	Brak dochodu	55
7	Brak danych o dochodzie(wyłącznie pomoc w formie pracy socjalnej)	51
Razem		573

4.12. RODZINY OBJĘTE WSPARCIEM W ROKU 2019 ZE WZGLĘDU NA WYSOKOŚĆ DOCHODU NA OSOBĘ

L/p	Wysokość dochodu na osobę	Liczba rodzin
1	0,00-100,00	132
2	100,01-300,00	74
3	300,01-500,00	77
4	500,01-700,00	103
5	701,01-I więcej	187
	Razem	573

5. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

W związku z obowiązkiem wynikającym z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Uchwałą Nr XLIX/120/2017 Rady Miasta Żagań z dnia 28 grudnia 2017 r. przyjęto **Gminny Program Wspierania Rodziny w mieście Żagań na lata 2018-2020**

W ramach realizacji Programu Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu zatrudniał 2 asystentów rodziny, którzy w roku 2019 świadczyli wsparcie dla 31 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu roli opiekuńczo-wychowawczej. W rodzinach tych było 56 dzieci. W trakcie okresu sprawozdawczego zakończono współpracę z 11 rodzinami w tym w 2 rodzinach zrealizowano określone cele, w 1 rodzinie zakończono świadczenie usług z uwagi na brak efektów, z 1 rodziną zakończono współpracę ze względu na wyjazd do innej miejscowości, 3 rodziny zrezygnowały z pomocy, z 3 rodzinami zaprzestano świadczenia usług ze względu na brak współpracy, 1 osoba zmarła.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek współfinansowania kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej. W roku 2019 Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu współfinansował pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinach zastępczych oraz rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego:

Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2017-2019

L/p	Rodzaj wsparcia	Liczba dzieci 2017	Poniesiony koszt 2017	Liczba dzieci 2018	Poniesiony koszt 2018	Liczba dzieci 2019	Poniesiony koszt 2019
1.	Placówki op.-wy.	10	94176,62	8	125314,72	15	173440,98
3.	Rodziny zastęp.	52	204477,81	59	210719,98	75	233704,07
	Razem	62*	306629,72	67	336034,70	89*	407145,05

*jedno dziecko przebywało zarówno w Rz jak i POW

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w roku 2019

Rodzaj placówki	2017		2018		2019	
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	3	3	0	0	4	2
Rodziny zastępcze	6	4	15	7	18	14
Razem	8	7	15	7	21*	

*Jedno dziecko przebywało zarówno w RZ jak i w POW

Wspierając rodziny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu udzielał pomocy w formie zasiłków: stałych, okresowych, celowych, finansowania dożywienia dzieci w szkole, dofinansowanie do zakupów przyborów szkolnych, udzielania pomocy rodzinom w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie, alkoholizmowi, poradnictwa socjalnego i rodzinnego,

W okresie przedświątecznym pracownicy OPS wzięli udział w kwalifikowaniu dzieci pochodzących z rodzin najuboższych uprawnionych do otrzymania pomocy. Ogółem przygotowano 150 paczek.

6. REALIZACJA OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania gminy w zakresie wspierania rodziny dotkniętej przemocą.

Zarządzeniem Nr 107/2016 Burmistrza Miasta Żagań z dnia 23 czerwca 2016 r. powołano Zespół Interdyscyplinarny. W skład zespołu interdyscyplinarnego weszli przedstawiciele:

- 1) Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu;
- 2) Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żaganiu,
- 3) Komendy Powiatowej Policji w Żaganiu,
- 4) Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Żaganiu;
- 5) 105 Szpitala Wojskowego z Przychodnią Samodzielnego Publicznego ZOZ w Żarach;
- 6) PZ Caritas Parafii św. Józefa w Żaganiu,
- 7) Sądu Rejonowego w Żaganiu,

W roku 2019, do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło ogółem 33 Niebieskie Karty. W ramach istniejących procedur Zespół Interdyscyplinarny powołał do każdej wdrożonej Niebieskiej Karty Grupę Roboczą pracującą indywidualnie z daną rodziną nad rozwiązaniem problemu przemocy (tj. powołano 33 Grup Roboczych). W okresie sprawozdawczym objęto wsparciem 53 rodziny doświadczające przemocy domowej.

L/p		2017	2018	2019
1	Liczba Niebieskich Kart	43	63	33
2	Liczba grup roboczych	32	47	33

W 2019 r. funkcjonował także Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób doznających przemocy domowej. W ramach działalności Punktu zatrudniono psychologa - specjalistę terapii uzależnień który w siedzibie OPS, raz w tygodniu pełnił dyżury w godzinach 16.00-18.00.

	Rodzaj poradnictwa	Liczba osób	Liczba porad
1.	Poradnictwo psychologiczne	21	85

W ramach wsparcia psychologicznego 12 osób było wspieranych w zakresie problemu przeciwdziałania przemocy domowej (45 konsultacji), 4 osoby w zakresie problemu uzależnienia od alkoholu i innych uzależnień (15 konsultacji), 5 osób w zakresie obszaru DDA(25 konsultacji).

7. INNA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻAGANIU

Jednym z bardzo istotnych zadań realizowanych w OPS a wynikających z Art. 45 ust. 1-4 Ustawy o pomocy społecznej jest świadczenie usług w formie pracy socjalnej, rozumianej

jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W roku 2019 z tej formy pomocy społecznej skorzystało **275** żagańskich rodzin, co stanowi **48 %** ogółu rodzin korzystających z pomocy.

Rodzaj pracy socjalnej świadczonej w 2019 r.	Liczba rodzin	Liczba usług
Praca socjalna na rzecz zapewnienia niezbędnych warunków materialnych	77	183
Praca socjalna na rzecz zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych	92	259
Praca socjalna na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia	57	164
Praca socjalna na rzecz poprawy stanu zdrowia	78	183
Praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym czy niepełnosprawnym	54	247
Praca socjalna na rzecz wykorzystania uprawnień osób niepełnosprawnych	22	26
Praca socjalna na rzecz zapewnienia właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży	72	417
Praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny	111	447
Praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób zaburzonych psychicznie	14	42
Praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób z problemem alkoholowym	60	219
Inne działania	26	55

Nawarstwiający się problemy dnia codziennego powodują, iż ludzie wymagają wsparcia osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem. Działalność pracowników socjalnych ukierunkowana jest w szczególności na osoby samotne, chore, niepełnosprawne, rodziny niepełne, wielodzietne, wykazujące bezradność, w szczególności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wśród usług świadczonych przez pracowników socjalnych do najważniejszych i najczęstszych należą: praca socjalna na rzecz zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych, praca socjalna na rzecz poprawy stanu zdrowia, praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym czy niepełnosprawnym, praca socjalna na rzecz zapewnienia właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży, praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny, praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób z problemem alkoholowym. Zauważa się, że usługą bardzo

wyczerpującą i angażującą pracowników socjalnych jest praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym czy niepełnosprawnym.

Uaktywnianie osób korzystających z pomocy oraz wyzwalamie sił tkwiących w nich samych odbywa się w szczególności poprzez zawieranie kontraktów socjalnych, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, komunikowaniu się z otoczeniem, integracji w środowisku. W roku sprawozdawczym podpisano ogółem 25 kontraktów.

Rozwiązywanie problemów socjalnych klientów Ośrodka Pomocy Społecznej wymaga szerokiej współpracy z licznymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie Żagania. Do najważniejszych naszych partnerów należą: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żaganiu, Poradnia Zdrowia Psychicznego w Żaganiu, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe, Powiatowy Urząd Pracy Żaganiu, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Żaganiu, Urząd Miasta w Żaganiu, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Żaganiu, Policja, Straż Miejska w Żaganiu, Dom Samotnej Matki Żaganiu, Caritas, Polski Czerwony Krzyż.

W roku 2019 r. OPS w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Żaganiu koordynował po raz kolejny organizację prac społecznie użytecznych. Celem programu było uaktywnienie osób długotrwale bezrobotnych i korzystających z pomocy społecznej. Program realizowany był od 18.02.2019 r. do 09.08.2019 r. W ramach prac społecznie użytecznych aktywność zawodową podjęło 35 osób bezrobotnych objętych wsparciem pomocy społecznej. Ogółem przepracowano 4926,5 godziny. Osoby bezrobotne podejmowały zatrudnienie w jednostkach podległych samorządowi gminnemu wykonując prace porządkowe zlecone przez jednostki zatrudniające. Prace społeczno-użyteczne porzuciło lub odmówiło ich podjęcia 15 osób. W stosunku do w/w osób podjęto postępowanie wyjaśniające, które niejednokrotnie kończyło się uchyleniem decyzji przyznającej pomoc społeczną.

W roku sprawozdawczym OPS w Żaganiu współpracował z Parafialnymi Zespołami Caritas i uczestniczył w realizacji **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2019**. Zadaniem OPS było kwalifikowanie osób potrzebujących i wydawanie skierowań do otrzymania pomocy rzeczowej w formie żywności. Na terenie Żagania żywność wydawana była w 3 punktach.

1	Liczba wydanych skierowań uprawniających do pomocy żywnościowej	270
2	Liczba osób uprawnionych do pomocy w formie paczek żywnościowych	515

8. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI CENTRUM USŁUG OPIEKUŃCZYCH

Centrum Usług Opiekuńczych obejmuje:

- 1) Dom Dziennego Pobytu,
- 2) Stołówkę,
- 3) Sekcję usług opiekuńczych,
- 4) Punkt rehabilitacji,

DOM DZIENNEGO POBYTU

Dom Dziennego Pobytu zapewnia osobom w wieku emerytalnym lub o zmniejszonej sprawności psychofizycznej pomoc i udział w aktywnych formach współżycia, stwarzając odpowiednie warunki do wielogodzinnego przebywania w nim. Pierwszeństwo korzystania ze świadczeń Domu mają osoby przebywające w złych warunkach mieszkaniowych oraz osoby znajdujące się w trudnej sytuacji rodzinnej. Dom czynny jest w dni robocze w godz. 7:30 – 18:00. Pobyt w Domu jest bezpłatny. Z działalności DDP korzystało w 2019 roku 43 osoby.

W trakcie 2019 roku w Domu Dziennego Pobytu odbywały się następujące zajęcia, mające na celu uatrakcyjnienie czasu seniorom:

A. Zajęcia plastyczne.

B. Zajęcia czytelnicze, podczas których czytano seniorom opowiadania, wiersze i książki, poezje, wiersze.

C. Zajęcia relaksacyjne, w czasie których pensjonariusze mogli się wyciszyć, zrelaksować, odpocząć słuchając muzyki uspokajającej, odzwierciedlającej odgłosy natury. Podczas w/w zajęć czytano seniorom także teksty relaksacyjne.

D. Zajęcia poprawiające kondycję i pracę mózgu, takie jak: kalambury, zagadki słowne i literowe, roszydy, krzyżówki, rebusy, zabawa w dokańczanie wyrazów, wymyślanie jak największej ilości przysłów, zdań, nazw zawodów, układanie wyrazów z ułożonych przypadkowo liter.

E. Zajęcia kulinarne, w czasie których seniorzy wykonywali różnego rodzaju wypieki, wykonywali sałatki owocowe, warzywne, gofry, desery, koktajle.

F. Zajęcia ruchowe – systematyczne zachęcanie do spacerów, urządzenie pikników, grillowania na świeżym powietrzu. Proponowano również pensjonariuszom wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych przy muzyce oraz ćwiczeń indywidualnych na sprzęcie rehabilitacyjnym.

G. Zajęcia muzyczne – śpiewanie piosenek, słuchanie muzyki, organizowanie konkursów muzycznych.

H. Udział w grach świetlicowych - chińczyk, monopol, super pamięć, bierki, bingo, gra w karty, grzybobranie, itp.

Z okazji obchodów XXI Lubuskiego Tygodnia Seniora Ośrodek Pomocy Społecznej włączył się w organizację imprez mających na celu uczczenie święta seniorów.

Tydzień Seniora rozpoczął się zajęciami dla seniorów – zdrowy kręgosłup, podczas których Pani Maria Dworska udzielała porad jak dbać o kręgosłup. W dniu rozpoczęcia święta seniorów odbył się również korowód ulicami naszego miasta, podczas którego Burmistrz przekazał seniorom symboliczne klucze do bram Żagania, by mogli przez cały tydzień rządzić naszym miastem. Seniorzy z Domu Dziennego Pobytu licznie uczestniczyli w korowodzie. W Sali Kurlandzkiej Pałacu Książęcego odbyła się Dyskoteka Dorosłego Człowieka, w której uczestniczyło około 100 seniorów- mieszkańców Żagania. Pracownicy OPS przygotowali poczęstunek dla uczestników dyskoteki.

W drugim dniu obchodów święta seniorów w Sali Domu Dziennego Pobytu zorganizowano spotkanie z policjantami na temat bezpieczeństwa seniorów oraz pogadankę przeprowadzoną Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o z Marszowa na temat prawidłowej segregacji śmieci. W kolejnym dniu przeprowadzono konkurs kulinarny dla seniorów na najsmaczniejsze ciasto drożdżowe.

Wspólnie z pracownikami Centrum Kultury w Salonie Kultury przy ul. Jana Pawła II zorganizowano spotkanie z artystą malarzem Panem Panagiotisem Karagiorgisem. Spotkanie poprowadziła Pani Grażyna Kulej-Zwiernik. Pracownicy OPS przygotowali dla uczestników słodki poczęstunek.

W DDP przeprowadzono także zajęcia dekoratorskie. Seniorzy ozdabiali drewniane pudełka metodą decoupage. Na Placu Maczka odbył się piknik seniora połączony z występem zespołu muzycznego. Zakończenie Tygodnia Seniora odbyło się w Sali Kryształowej, podczas którego odbył się koncert Andrea Lattari „Włoskie Ciao” oraz słodki poczęstunek dla 100 osób.

W roku 2019 w świetlicy DDP zorganizowane były dwie zabawy taneczne: w miesiącu lutym – zabawa karnawałowo - walentynkowa, w miesiącu listopadzie – zabawa andrzejkowa. Poczęstunek dla uczestników zabaw przygotowywany był przez pensjonariuszy DDP oraz pracownice stołówek. W imprezach tych każdorazowo brało udział około 50 osób. Zabawy te cieszyły się bardzo dużą popularnością wśród osób starszych, zamieszkałych na

terenie naszego miasta. Do udziału w zabawie Andrzejkowej zaproszono członków Stowarzyszenia Seniorów Lipowa Dolina z Lipinek Łużyckich.

W ramach rewizyty seniorzy z DDP zostali zaproszeni do Lipinek Łużyckich na spotkanie noworoczne.

W czerwcu 2019 roku pensjonariusze Domu Dziennego Pobytu uczestniczyli w wycieczce do Zamku Książ, zorganizowanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu. W wycieczce udział wzięło 16 osób.

W miesiącu grudniu zorganizowano spotkanie wigilijne, w czasie którego nie zabrakło świątecznych potraw, dzielenia się opłatkiem, życzeń, wspólnego śpiewania kolęd oraz upominków.

W Domu Dziennego Pobytu w godzinach popołudniowych odbywają się próby żagańskiego zespołu muzycznego „Amigo”.

STOŁÓWKA

Stołówka działająca w Ośrodku Pomocy Społecznej w Żaganiu zajmuje się sporządzaniem posiłków I- daniowych dla klientów OPS.

Obowiązek zabezpieczania posiłków wynika z art. 48 ust. 4 Ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

Posiłki wydawane są w tygodniu w następującym systemie: 3 razy zupa. 3 razy drugie danie, na niedzielę wydawany jest prowiant w postaci gotowych dań do odgrzania. W 2019 roku w stołówce przygotowano 36.915 posiłków I-daniowych.

Na dni świąteczne przygotowano także 559 paczek żywnościowych dla klientów korzystających z posiłków jednodaniowych.

W miesiącu październiku 2019 roku pracownicy Centrum Usług Opiekuńczych wspólnie z Centrum Kultury zorganizowali szereg imprez dla żagańskich seniorów, mających uświetnić obchody Lubuskiego Tygodnia Seniora.

Na Placu Maczka w Żaganiu przygotowano piknik dla 240 seniorów, gdzie oferowano pieczoną kielbasę i kaszankę, grochówkę, sałatki, pajdę chleba ze smalcem oraz zimne i gorące napoje. Na zakończenie obchodów Lubuskiego Tygodnia Seniora dla uczestników przygotowano słodki poczęstunek: tort, ciasta i owoce, napoje. W dniu 19 grudnia 2019 roku w stołówce przygotowano potrawy dla uczestników Spotkania Wigilijnego zorganizowanego dla pensjonariuszy Domu Dziennego Pobytu.

USŁUGI OPIEKUŃCZE

W 2019 roku usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były przez Polski Czerwony Krzyż, Punkt Opieki nad Chorym w Żaganii.

Obowiązek świadczenia usług opiekuńczych spoczywa na gminie i wynika z art. 50 Ustawy o pomocy społecznej. Przepis ten stanowi, że osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Z usług opiekuńczych w 2019 roku korzystało ogółem 75 osób. W ciągu roku zmarło 16 osób objętych usługami opiekuńczymi.

W roku 2019 świadczonych było ogółem 16.152 godziny usług opiekuńczych. Koszt świadczonych usług opiekuńczych w 2019 roku to 379.572 zł.

Koszt 1 godziny usług opiekuńczych w 2019 roku wynosił 23,50 zł.

Z bezpłatnych usług opiekuńczych w roku 2019 korzystało 20 osób. Pozostali podopieczni ponosili stosowną odpłatność, ustaloną w trybie decyzji administracyjnych, zgodnie z Uchwałą Nr XX/35/04 Rady Miasta Żagań z dnia 27 maja 2004 roku

Ze względu na konieczność zaspokojenia potrzeb podopiecznych związanych z ich egzystencją i prawidłowym funkcjonowaniem, pełniono również dyżury sobotnio – niedzielne oraz świąteczne. Dyżury te organizowane były u 30 osób.

PUNKT REHABILITACJI

W procesie rehabilitacji osób starszych duże znaczenie ma stosowanie regularnych ćwiczeń fizycznych, mających wpływ na poprawę koordynacji ruchowej, równowagi, gibkości i szybkości ruchów. Ćwiczenia fizyczne prowadzą także do dłuższego zachowania sprawności i samodzielności seniorów, co oddala konieczność korzystania z pomocy usługowej i instytucjonalnej. Ponadto wykonywanie ćwiczeń w rytm muzyki prowadzi do poprawy nastroju i samopoczucia.

W prowadzonym Punkcie Rehabilitacji oferowane są różne formy rehabilitacji:

- 1) grupowe ćwiczenia fizyczne przy muzyce dla pensjonariuszy DDP,

- 2) ćwiczenia wykonywane na sprzęcie rehabilitacyjnym będącym na wyposażeniu Punktu Rehabilitacji, (atlas, wioślarz, orbitrek, rowery treningowe, steppery, bieżnia),
- 3) zabiegi i masaże przy użyciu zakupionego sprzętu (masażery, lampy, materac masujący),

W 2019 roku różnymi formami rehabilitacji objęto 20 osób.

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

Centrum Usług Opiekuńczych oferuje swoim pensjonariuszom i klientom możliwość korzystania z przedmiotów i urządzeń służących utrzymaniu higieny osobistej.

Trzy razy w tygodniu, w poniedziałki, środy i piątki istnieje możliwość kąpieli w wannie lub pod natryskiem. Korzystającym z kąpieli Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia ręczniki, mydło i szampon. W 2019 r. z takie usługi skorzystano 1486 razy.

Klientom oferujemy także możliwość prania odzieży i pościeli. Cena kalkulacyjna tej usługi od stycznia 2019 do marca 2019 wynosiła za pranie z prasowaniem i krochmaleniem 17,66 oraz 10,30 za pranie bez prasowania i krochmalenia. Od kwietnia do końca 2019 roku cena usługi wynosiła odpowiednio 18,84 i 10,97. W 2019r. wykonano 29 usług pralniczych.

W Centrum Usług Opiekuńczych działa Punkt Wypożyczania małego sprzętu rehabilitacyjnego. Osoby potrzebujące mogą skorzystać z wypożyczenia kul łokciowych, kul pachowych, balkoników i wózków inwalidzkich.

W 2019 roku z takiej możliwości skorzystało 11 osób.

KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

Poniższa tabela przedstawia szczegóły realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny w 2019 roku:

L.p.	Szczegóły realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny w 2019 roku	Liczba
1.	Liczba rozpatrzonych wniosków typu zgłoszenie nowej rodziny	55
2.	Liczba rozpatrzonych wniosków typu zgłoszenie nowej rodziny dla rodzin składających się wyłącznie z rodziców	230
3.	Liczba wniosków o uzupełnienie rodziny	7
4.	Liczba zamówionych kart w formie tradycyjnej	631
	w tym liczba przyznanych nowych Kart dla osób, które już były posiadaczami	6
	w tym liczba przyznanych duplikatów Kart	3
5.	Liczba zamówionych Kart w formie elektronicznej	385
	w tym liczba Kart elektronicznych przyznanych jako druga forma Karty	22

9. POTRZEBY

Analiza realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu zadań przedstawionych w sprawozdaniu za 2019 r pozwala określić najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Wymienić należy konieczność kontynuowania prac związanych z utworzeniem mieszkania wspieranego będącego w dyspozycji Ośrodka Pomocy Społecznej. Mieszkanie wspierane służyć będzie osobom, w szczególności osobom bezdomnym, których stan zdrowia nie pozwala na umieszczenie w schronisku, jednakże przy wsparciu opiekunki bądź pracownika socjalnego z powodzeniem mogłyby funkcjonować w środowisku lokalnym bez potrzeby umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Zasadne jest kontynuowanie działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób doznających przemocy domowej wraz z cyklicznym poradnictwem psychologicznym oraz podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpłatnego dostępu do poradnictwa prawnego dla klientów pomocy społecznej.

Podkreślić należy trudności związane z zatrudnieniem osób na stanowisku pracownika socjalnego. Wynika to z trudnego charakteru pracy jak również z bardzo niskich płac tej grupy zawodowej.

W związku z obserwowaniem zjawiska starzenia się społeczeństwa, ważną potrzebą jest rozwój wsparcia w formie usług opiekuńczych, których celem jest zapewnienie pomocy

osobom zależnym, jak również, jak najdłuższe utrzymanie tych osób w środowisku zamieszkania z uwagi na bardzo wysokie koszty ponoszone przez gminę za pobyt w DPS. Obecnie ze względu na niedofinansowanie wsparcie w formie usług opiekuńczych świadczone jest w ograniczonym zakresie.